

Workshop

privind corelarea sistemului de învățământ superior cu nevoile pieței
muncii organizate / desfășurate

„Conștientizarea studenților/masteranzilor cu privire la procedura de întocmire a unei lucrări de cercetare științifică relevantă pentru dezvoltarea de competențe în domenii precum clima, energia, economia circulară/verde, bioeconomia ș.a.

Bune practici

*privind procedura de întocmire a unei lucrări de cercetare științifică
relevantă programului de studii vizat de proiect*

(partea I)

Decembrie 2025

Tema:

Workshop privind *Conștientizarea studenților/masteranzilor cu privire la procedura de întocmire a unei lucrări de cercetare științifică relevantă pentru dezvoltarea de competențe în domenii precum clima, energia, economia circulară/verde, bioeconomia ș.a.*

Bune practici privind procedura de întocmire a unei lucrări de cercetare științifică relevantă programului de studii vizat de proiect

Proiect DreptCompAct-COMPetențe ACTuale pentru studenți la DREPT, Cod 312957

1. Scop / Domeniu vizat

Prezentarea de *Bune practici privind procedura de întocmire a unei lucrări de cercetare științifică relevantă programului de studii vizat de proiect.*

Autoconștientizare, management instituțional și personal, abilități digitale, de relaționare și comunicare, luarea deciziilor în timp optim

2. Obiective

Prezentarea conceptelor relevante privind cercetarea științifică, precum și a celor referitoare la realizarea unei lucrări cu caracter științific în domeniile relevante ale proiectului, respectiv clima, energia, economia circulară/verde, bioeconomia ș.a.

Prezentarea bazei legale existente la nivel european și/sau național, precum și a proiectelor de acte normative în domeniu;

Implementarea principiilor de efectuare a cercetării științifice în activitatea cotidiană a comunității academice, cu privire specială asupra atitudinilor studenților / masteranzilor corelate politicilor din domeniile relevante ale proiectului, respectiv clima, energia, economia circulară/verde, bioeconomia ș.a.

3. Instituția care implementează proiectul Proiect DreptCompAct-COMPetențe ACTuale pentru studenți la DREPT, Cod 312957 / Loc desfășurare activități

Universitatea Spiru Haret – Facultatea de Științe Juridice și Științe Administrative / sediul facultății / online

4. Nivelul de implementare al proiectului DreptCompAct-COMPetențe ACTuale (local, regional, național, european):

Local / regional – proiectul este implementat de Facultatea de Științe Juridice și

Științe Administrative din București cu studenți din toate regiunile țării, exceptând zonele București și Ilfov

5. Durata de desfășurare a proiectului

24 luni / început în Ianuarie 2025

6. Participanți / Invitați

Membrii grupului țintă

7. Beneficiari

Studenții înmatriculați la programele de studii ale facultății, respectiv *Drept – IF/IFR*, care fac parte din GT

8. Resurse specifice

Resurse umane: EBP; membrii GT

Resurse materiale: infrastructura logistică a facultății

9. Conținutul pe scurt al problematicii prezentate

Prezentarea succintă a necesității dezvoltării activităților de cercetare științifică, în special a celor relevante pentru implementarea politicilor/strategiilor/programele referitoare la schimbările climatice;

Evidențierea bazei legale existente la nivel european și/sau național, precum și a proiectelor de acte normative în domeniu;

Analizarea principiilor de cercetare științifică în procesul de identificare a modalităților de formare la studenți / masteranzi a atitudinilor necesare pentru îndeplinirea obiectivelor strategice în materie la nivel european și național

10. Bibliografie

Regulamentul (UE) 2018/1.999 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018 privind governanța uniunii energetice și a acțiunilor climatice;

Regulamentul delegat al Comisiei (UE) 2025/1131 de modificare a Regulamentului (UE) 691/2011 în ceea ce privește investițiile în atenuarea schimbărilor climatice și introducerea clasificării scopurilor de mediu;

Regulamentul UE 2024/1769 în ceea ce privește actualizarea compendiului indicativ de bunuri și servicii de mediu și de activități economice;

Ordonanța Guvernului nr.57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, cu modificările și completările ulterioare;
Legea învățământului superior nr.199/2023, cu modificările și completările ulterioare;
Legea nr. 183/2024 privind statutul personalului de cercetare, dezvoltare și inovare;
Ordinul ministrului educației nr. 6886/2025 privind aprobarea Codului de etică și deontologie profesională al personalului din cercetare, dezvoltare și inovare;
Ordinul ministrului educației nr. 6905/2025 privind aprobarea codurilor de etică și bună conduită în cercetare, dezvoltare și inovare ale personalului CDI din organizațiile de cercetare, pe domenii ale cercetării;
Ordinul ministrului educației nr. 6909/2025 pentru aprobarea Normelor metodologice privind încadrarea și promovarea personalului-suport pentru activitățile de cercetare-dezvoltare și inovare pe funcții și trepte profesionale.

1. Feed-backul studenților

Î.1 Se publică articolele pe care le vom realiza pentru conferința anuală a facultății?

R.1 Desigur, studenții/masteranzii sunt invitați să susțină cele mai bune lucrări la Conferința anuală a cadrelor didactice și pot publica articolele, fără taxă, în revista facultății.

Î.2 Care este structura recomandată pentru realizarea unui articol științific?

R.2 Vom răspunde la această întrebare prin bunele practici pe care le vom parcurge în tema următoare.

I. Prezentarea cadrului general privind cercetarea științifică

Cercetarea sau studiul reprezintă, conform Dexonline.ro, o „investigație originală în scopul dobândirii de noi cunoștințe științifice sau tehnologice”¹. O astfel de investigație originală poate fi o cercetare științifică / studiu, care ar trebui să răspundă următoarelor cerințe:

- cercetarea vizează un obiect recognoscibil și definit astfel încât să fie recunoscut și de ceilalți²;
- cercetarea trebuie să afirme lucruri care nu au mai fost spuse referitoare la obiectul acesteia, ori să revadă într-o optică diferită ceea ce s-a spus deja³;
- cercetarea trebuie să fie folositoare celorlalți membri ai societății⁴;
- cercetarea trebuie să furnizeze elementele care să contribuie la verificarea și demonstrarea caracterului fals al ipotezelor pe care le prezintă, și ca atare, elementele necesare pentru a putea fi continuată⁵.

În literatura de specialitate s-a arătat că, în general, există trei tipuri de cercetare:

- a. cercetarea fundamentală;
- b. cercetarea aplicativă;
- c. cercetarea tehnologică⁶.

Profesorul I. Craiovan afirmă, într-una din lucrările sale⁷, că „Cercetătorul din domeniul științelor sociale – n.n. așa cum sunt studenții de la Drept – este capabil de a identifica relații ordonate nu numai cu formele de organizare stabilă, dar și în evenimentele sociale care implică conflicte, schimbări sau limitări ale modului de funcționare adecvată a legii, a ordinii în societate...”.

În România, cercetarea științifică are la bază, în principal, următoarele acte normative generale și speciale:

¹ <https://dexonline.ro/definitie/cercetare>, accesat la 15.12.2025

² Umberto Eco, *Cum se face o lucrare de licență*, Editura Polirom, București, 2014, citat în Elena Emilia Ștefan, *Etică și integritate academică*, Ediția a II-a, revăzută și adăugită, Editura ProUniversitaria, București, 2021, pp.29-30.

³ *Ibidem*, p.30.

⁴ *Ibidem*.

⁵ *Ibidem*.

⁶ Ilie Rad, *Cum se scrie un text științific. Disciplinele umaniste*, Editura Polirom, București, 2017, p.19, citat în Elena Emilia Ștefan, op.cit., p.31.

⁷ I. Craiovan, *Teria generală a dreptului*, Editura *Universul juridic*, București, 2007, p.89, citat în Elena Emilia Ștefan, op.cit., p.31.

- Ordonanța Guvernului nr.57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea învățământului superior nr.199/2023, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 183/2024 privind statutul personalului de cercetare, dezvoltare și inovare;
- Ordinul ministrului educației nr. 6886/2025 privind aprobarea Codului de etică și deontologie profesională al personalului din cercetare, dezvoltare și inovare;
- Ordinul ministrului educației nr. 6905/2025 privind aprobarea codurilor de etică și bună conduită în cercetare, dezvoltare și inovare ale personalului CDI din organizațiile de cercetare, pe domenii ale cercetării;
- Ordinul ministrului educației nr. 6909/2025 pentru aprobarea Normelor metodologice privind încadrarea și promovarea personalului-suport pentru activitățile de cercetare-dezvoltare și inovare pe funcții și trepte profesionale ș.a.

Conform prevederilor OG nr. 57/2002, *cercetarea științifică, dezvoltarea experimentală și inovarea sunt principalele activități creatoare de cunoaștere și generatoare de progres economic și social, încurajate și sprijinite de către stat conform Constituției României. Activitatea de cercetare-dezvoltare cuprinde cercetarea științifică, dezvoltarea experimentală și inovarea bazată pe cercetare științifică și dezvoltare experimentală. Cercetarea științifică cuprinde cercetarea fundamentală și cercetarea aplicativă*⁸.

Potrivit anexei la acest act normativ, prin termenii/expresiile următoare se înțelege:

- *cercetarea fundamentală* - activitățile experimentale sau teoretice desfășurate, în principal, pentru dobândirea unor cunoștințe noi cu privire la fundamentele fenomenelor și faptelor observabile, fără a se urmări, în mod particular, aplicarea sau utilizarea practică imediată.
- *cercetarea aplicativă* - investigația originală desfășurată pentru dobândirea de cunoștințe în vederea unui obiectiv practic, specific.
- *dezvoltarea experimentală* - activitatea sistematică, plecând de la cunoștințe rezultate din cercetare și/sau de la experiența practică, care urmărește

⁸ Art.1-2, *Ordonanța Guvernului nr.57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică*, cu modificările și completările ulterioare, publicată în M.Of. al României, Partea I, nr. 643 din 30 august 2002.

producerea de noi materiale, produse sau dispozitive, instituirea de noi procese, sisteme și servicii sau îmbunătățirea substanțială a celor existente.

- *inovarea* - implementarea unui produs, serviciu sau proces nou sau substanțial îmbunătățit ori a unei metode de marketing sau afaceri noi, în activitatea practică, în organizarea locului de muncă ori a relațiilor externe.
- *inovarea de produs* - introducerea în circuitul economic a unui produs sau serviciu care este nou ori îmbunătățit substanțial în privința caracteristicilor și utilizărilor sale. Îmbunătățirile substanțiale pot fi ale specificațiilor tehnice, ale componentelor sau materialelor, ale programelor de calculator încorporate, ale utilizării sau ale altor caracteristici funcționale.
- *inovarea de proces* - punerea în aplicare a unei metode de producție sau de distribuție noi sau îmbunătățite considerabil, care implică schimbări semnificative în ceea ce privește tehnicile, echipamentele și/sau programele de calculator.
- *transfer tehnologic* - ansamblul de activități desfășurate cu sau fără bază contractuală, pentru a disemina informații, a acorda consultanță, a transmite cunoștințe, a achiziționa utilaje și echipamente specifice, în scopul introducerii în circuitul economic a rezultatelor cercetării, transformate în produse comerciale și servicii.
- *Plan național de cercetare-dezvoltare și inovare* - instrumentul prin care statul realizează politica generală în domeniul cercetării-dezvoltării, al inovării și prin care asigură corelarea acestora.
- *Plan sectorial* - instrument prin care organele administrației publice centrale și locale, precum și academiile realizează politica de cercetare menită să asigure dezvoltarea domeniului coordonat și creșterea eficienței activităților.
- *Program de cercetare-dezvoltare-inovare* - component al Planului național de cercetare-dezvoltare și inovare, alcătuit dintr-un set de obiective care au legătură între ele și cărora le pot corespunde subprograme. Prin program se urmărește implementarea unei politici într-un domeniu specific. Realizarea programului se efectuează prin intermediul proiectelor.
- *Proiect de cercetare-dezvoltare* - modalitatea de atingere a unui obiectiv al unui program, cu un scop propriu bine stabilit, care este prevăzut să se realizeze într-o perioadă determinată utilizând resursele alocate și căruia îi este atașat un set propriu de reguli, obiective și activități ș.a.

II. Bune practici privind procedura de întocmire a unei lucrări de cercetare științifică relevantă programului de studii vizat de proiect.

Am analizat, în conținutul temelor anterioare, aspecte privind realizarea lucrărilor de licență/disertație, precum și regulile generale de încadrare a acestora în gradul de similitudine recomandat.

Continuăm activitatea noastră de explorare a normelor de etică și integritate academică, deoarece sunt esențiale în procesul de realizare a unei lucrări științifice.

În acest sens, înainte de a proceda la întocmirea efectivă a lucrării științifice în domeniul precum *schimbările climatice, energia, economia circulară/verde, bioeconomia* ș.a., trebuie să avem în vedere cel puțin următoarele aspecte:

1. Să cunoaștem aspectele generale privind etica universitară:

- Etic și moral înseamnă același lucru?⁹ Analizând etimologia celor doi termeni, cuvântul grecesc *ethicos / ethos* și cel latinesc *mores* au înțelesul de *moravuri*¹⁰.
- „*Dreptul și morala care nu este virtute sunt instrumente cărora omul trebuie să li se supună*”¹¹.
- Analizând, totuși, înțelesul riguros al celor doi termeni, putem constata că nu sunt identici (sinonimi), dar că există o corelație între aceștia.
- Lucrări din doctrina juridică definesc etica fiind o „*o disciplină socio-umană, îndrumătoare și prescriptivă, bazată pe principiile deliberării și alegerii, vizând natura personalității și vieții, formarea caracterului, studiul moravurilor*”¹²

2. Să ne reamintim ce este *deontologia*:

Potrivit DEX online¹³, cuvântul *deontologie* are următoarele înțelesuri:

⁹ Cristinel Ghigheci, *Etica profesiilor juridice*, Editura Hamangiu, București, 2007, p.9, citat în Elena Emilia Ștefan, op.cit., p.94.

¹⁰ *Ibidem*.

¹¹ DC Dănișor, I Dogaru, Gh.Dănișor, *Teoria generală a dreptului*, ediția a 2-a, Editura CH Beck, București, 2008, p.9, citați în Elena Emilia Ștefan, op.cit., p.95.

¹² C Cozma, L Măgurianu, MM Pivniceru, C Luca (coord.), *Deontologia profesiei de magistrat. Repere contemporane*, Editura Hamangiu, București, 2017, citați în Elena Emilia Ștefan, op.cit., p.97.

¹³ <https://dexonline.ro/definitie/deontologie>, accesat la 15.12.2025

- Totalitatea normelor de conduită și obligațiilor etice ale unei profesii (mai ales a celei medicale).
- Parte a eticii care studiază normele și obligațiile specifice unei activități profesionale / Doctrină privitoare la normele de conduită și la obligațiile etice ale unei profesii.
- Teorie a datoriei, a obligațiilor morale.

3. Să cunoaștem ce reprezintă *integritatea*:

Analizând același dicționar explicativ, aflăm că *integritatea* este o virtute a omului, o trăsătură de caracter care urmărește în mod constant idealul etic, binele, integritatea morală¹⁴.

Sintetizând cele prezentate, constatăm că subiectul eticii în activitatea de cercetare trebuie să fie în atenția comunității academice nu numai pe durata studiilor universitare, ci și în activitatea profesională ulterioară care poate avea componente de cercetare științifică în realizarea diferitelor lucrări.

De aceea, pentru a respecta cerințele pentru redactarea unei lucrări științifice, indiferent de domeniul abordat (ex. *Schimbări climatice, energie, economie circulară/verde, bioeconomie* ș.a.) trebuie să cunoaștem:

- Conceptul și componentele privind etica universitară;
- Regulile de bună conduită în cercetarea științifică și de integritate academică;
- Legislația aplicabilă acestui domeniu, menționată, în principal, în cap.I.

4. Să cunoaștem normativele interne ale universității cu privire la etică și deontologie, respectiv *Codul de etică și deontologie universitară*:

- Codul de etică și deontologie universitară reprezintă un ansamblu de principii, norme, reguli de conduită morală și profesională obligatorii, care trebuie să guverneze activitatea comunității academice din cadrul universității pt a fi în concordanță cu reglementările ce privesc realizarea Spațiului european al învățământului superior și al cercetării științifice și principiile etice acceptate de comunitatea științifică internațională.
- Codul are drept scop creșterea calității în procesul educațional și de cercetare, precum și consolidarea unui climat de încredere și respect la nivelul universității,

¹⁴ *Ibidem*.

prin reglementarea conduitei membrilor comunității universitare, furnizând principii și valori pe baza cărora se stabilesc modele de comportament, de coeziune și de valorizare a potențialului comunității academice.

Principiile aplicabile eticii și deontologiei în cadrul Universității Spiru Haret:

- principiul libertății academice;
- principiul răspunderii publice;
- principiul echității;
- principiul nediscriminării și egalității de șanse;
- principiul transparenței;
- principiul integrității morale și profesionale;
- principiul dreptului la apărare;
- principiul independenței față de orice influență morală, științifică, religioasă, politică, economică sau de altă natură în activitatea didactică sau științifică;
- principiul respectării drepturilor și libertăților membrilor comunității universitare;
- principiul responsabilității morale, sociale și profesionale;
- principiul garantării identității culturale a tuturor membrilor comunității academice și a dialogului intercultural;
- principiul imparțialității și al obiectivității;
- principiul promovării interesului superior al beneficiarului direct.

Normele înscrise în Cod sunt obligatorii pentru comunitatea universitară.

Normele de etică și deontologie universitară includ:

- norme de etică și deontologie în activitatea didactică și de cercetare universitară;
- norme de etică și deontologie în activitatea de comunicare, publicare, diseminare și popularizare științifică;
- norme de etică și deontologie în exercitarea atribuțiilor aferente funcțiilor de conducere;
- norme de etică și deontologie privind respectarea ființei și demnității umane;
- norme de etică și deontologie aplicabile studenților, studenților-doctoranzi, cercetătorilor postdoctoranzi sau altor categorii de cursanți.

Pentru studenți, masteranzi, studenți-doctoranzi sau alte categorii de cursanți, sunt obligatorii următoarele reguli:

- respectarea drepturilor de autor ale altor persoane în lucrările elaborate;
- elaborarea și susținerea de lucrări originale de evaluare la nivel de disciplină, lucrări originale de finalizare a studiilor și lucrări de cercetare științifică (articole, proiecte ș.a.);
- respectarea normelor generale de etică și deontologie ale comunității universitare.

Abaterile de la normele de etică și deontologie în activitatea didactică și de cercetare universitară sunt următoarele:

- confecționarea de rezultate sau date și prezentarea lor ca date experimentale, ca date obținute prin calcule sau simulări numerice pe calculator ori ca date sau rezultate obținute prin calcule analitice ori raționamente deductive;
- falsificarea de date experimentale, de date obținute prin calcule sau simulări numerice pe calculator ori de date sau rezultate obținute prin calcule analitice ori raționamente deductive;
- îngreunarea deliberată, împiedicarea sau sabotarea activității didactice sau de cercetarea altor persoane, inclusiv prin blocarea nejustificată a accesului la spațiile destinate cercetării universitare, prin avarierea, distrugerea ori manipularea aparaturii experimentale, a echipamentului, a documentelor, a programelor de calculator, a datelor în format electronic, a substanțelor organice sau anorganice ori a materiei vii necesare altor persoane pentru derularea, realizarea sau finalizarea activităților didactice sau de cercetare;
- încălcarea regimului juridic al conflictului de interese și al incompatibilităților prevăzute în Cod și nedezvăluirea situațiilor de conflicte de interese sau incompatibilități în activitatea de evaluare;
- nerespectarea confidențialității în evaluare;
- discriminarea, în cadrul evaluărilor, pe criterii prevăzute în legislație;
- fraudarea evaluării;
- plagiatul;
- nerespectarea prevederilor și procedurilor legale care privesc etica și deontologia universitară, prevăzute în lege și în prezentul Cod, inclusiv nepunerea în aplicare a sancțiunilor stabilite de comisiile de etică universitară, de CNATDCU sau, după caz, de CNEMU;

- afectarea integrității procesului de evaluare prin nerespectarea metodelor de evaluare prevăzute în fișa disciplinei, precum și prin examinarea de către un cadru didactic a unei persoane care îi este soț/soție, rudă până la gradul al III-lea, fără anunțarea prealabilă a conducerii facultății în vederea identificării unor posibile soluții care să garanteze integritatea evaluării.

Pentru studenți, masteranzi, studenți-doctoranzi sau alte categorii de cursanți sunt prevăzute următoarele fapte care pot constitui abateri:

- abaterile de la normele de etică și deontologie aplicabile studenților, studenților-doctoranzi, cercetătorilor postdoctoranzi sau altor categorii de cursanți;
- afectarea integrității procesului de evaluare prin utilizarea de către persoanele evaluate a unor materiale folosite în procesul de evaluare care nu au fost elaborate de acestea sau utilizarea acelorași materiale de către acestea pentru evaluări diferite, precum și prin nedivulgarea unei relații de rudenie, până la gradul al III-lea inclusiv, cu cadrul didactic evaluator.

Tipurile de sancțiuni prevăzute pentru încălcarea normelor de etică și deontologie universitară, aplicabile studenților, studenților-doctoranzi, cercetătorilor postdoctoranzi sau altor categorii de cursanți, sunt:

- avertismentul scris;
- anularea rezultatelor evaluărilor;
- exmatricularea;
- alte sancțiuni stabilite de Senatul universitar.

Cercetarea abaterilor săvârșite se efectuează de Comisia de etică a universității, care aplică/propune aplicarea sancțiunilor, în funcție de competențele stabilite prin normativele interne ale universității.

III. Ce mai avem de făcut la nivel instituțional?

În cadrul Universității Spiru Haret au fost efectuate demersuri importante pentru creșterea numerică a activităților de cercetare științifică, precum și a calității actului de cercetare, dar mai sunt numeroase aspecte care pot fi îmbunătățite, respectiv:

- dinamizarea activității centrelor de cercetare existente;
- îmbunătățirea activității de cercetare științifică, cu precădere pentru cadrele didactice cu activitate de cercetare sub medie;
- publicarea anuală a cel puțin un articol de cercetare științifică;
- câștigarea, prin competiție, de proiecte de cercetare la nivel național;

- creșterea ponderii activității de cercetare științifică pentru vizibilitate pe plan național și internațional;
- intensificarea demersurilor pentru acreditarea a cel puțin unei reviste a universității la nivel internațional;
- încurajarea colaborării cu parteneri internaționali, inclusiv în domeniul proiectelor de cercetare și al cercetării științifice;
- implicarea unui număr mai mare de studenți/masteranzi în activitatea de cercetare.
- stimularea studenților/masteranzilor pentru participarea la manifestări științifice și publicarea rezultatelor cercetării în revistele/jurnalele facultăților.

Beneficiile acestui workshop:

- Am luat la cunoștință despre principalele reglementări care stabilesc cadrul general referitor la cercetarea științifică și inovare.
- Am fost informați asupra conceptelor pe care trebuie să le cunoaștem înainte de a proceda la realizarea unei lucrări de cercetare în domeniul ales, respectiv în domeniile recomandate în proiect precum *schimbările climatice, energia, economia circulară/verde, bioeconomia* ș.a.
- Ne-am reamintit despre principalele prevederi ale Codului de etică și deontologie universitară aplicabile în cadrul universității.

IV. Concluzii

Activitatea de conștientizare a studenților/masteranzilor cu privire la procedura de întocmire a unei lucrări de cercetare științifică relevantă pentru dezvoltarea de competențe în domenii precum clima, energia, economia circulară/verde, bioeconomia este o activitate complexă și trebuie desfășurată în mod constant, încurajând studenții/masteranzii să publice articole științifice și să tindă către continuarea pregătirii de specialitate prin studii doctorale.